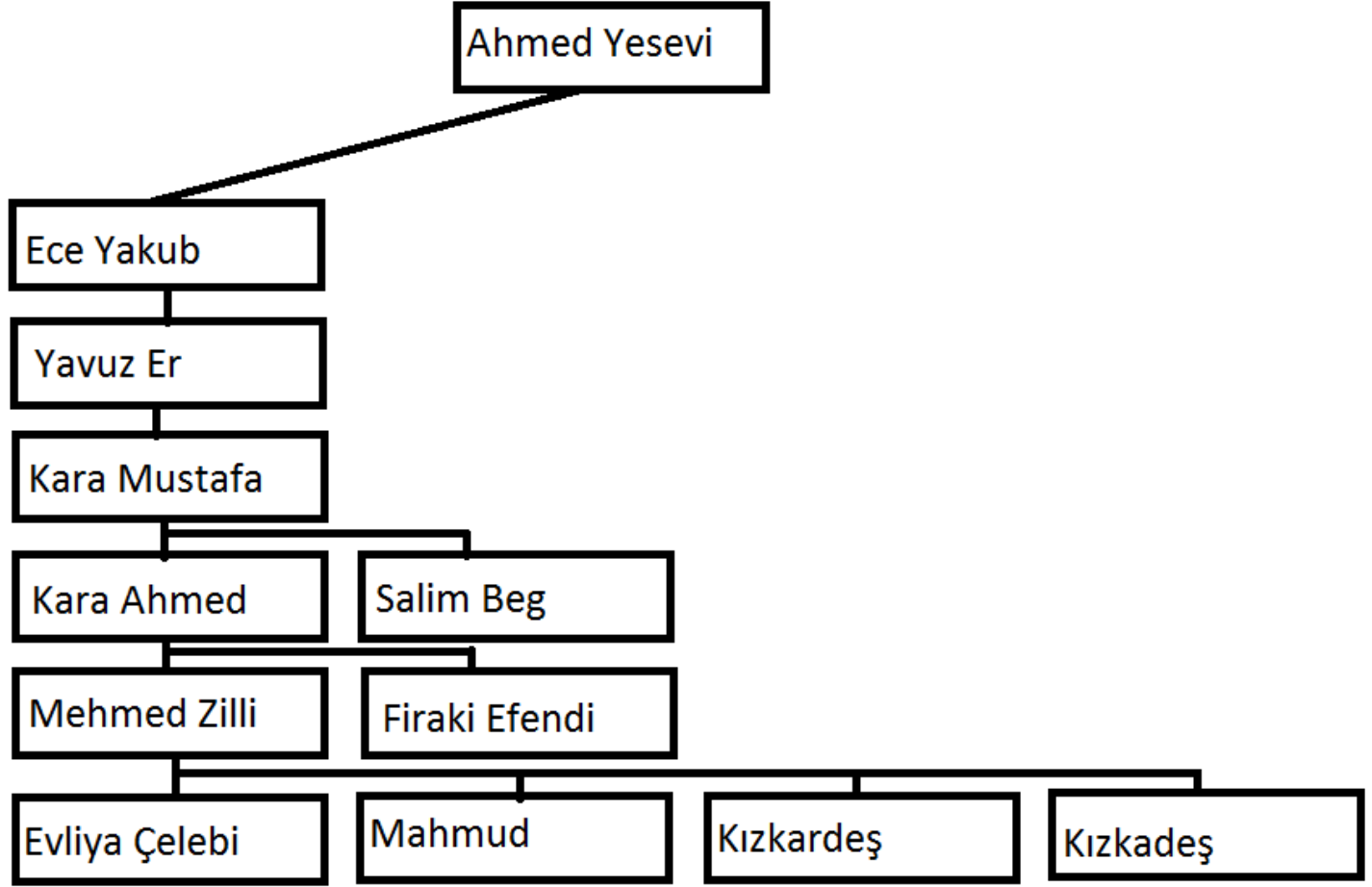

Evliya
Çelebi ve
İstanbul

Aile

Ahi Çelebi Camii'nde Rüya

Harita 1: 1-5 ciltlerdeki seyahatler

1. cilt: İstanbul

2. cilt: Bursa, Trabzon, Kafkasya, Kırım, İstanbul, Erzurum, Azerbaycan, Ermenistan

3. cilt: Konya, Şam, Urfa, Sofya, Edirne

4. cilt: Malatya, Bitlis, Van, Tebriz, Bağdad, Basra, Musul

5. cilt: Tokat, İstanbul, Özi, Marmara çevresi, Balkanlar, Doğu Avrupa

Harita 2: 6-10 ciltlerdeki seyahatler

- 6. cilt: Macaristan çevresi, Belgrad, Hersek Dubrovnik
- 7. cilt: Macaristan, Viyana, Romanya, Polonya, Kırım, Kazan
- 8. cilt: Yunanistan, Girit, Tekirdağ, İstanbul
- 9. cilt: İstanbul, Ege, Halep, Kudüs, Şam, Mekke-Medine
- 10. cilt: Kahire, Delta, İskenderiye, Sudan, Kahire

1. Cilt: 1630
2. Cilt: 1640
3. Cilt: 1648
4. Cilt: 1655
5. Cilt: 1656
6. Cilt: 1661
7. Cilt: 1664
8. Cilt: 1667-70
9. Cilt: 1671
10. Cilt: 1672

Belge 1: Tur Sina'da verilen seyahat izni.

Οἱ απανταχοῦ εὐρισκόμενοι Χριστιανοί, ὅσοι τοῦ ἱεροῦ καταλογοῦ καὶ μοναχικοῦ τάγματος, καὶ ὅσοι τοῦ κοσμικοῦ, χάρις εἴη ὑμῖν ἅπασι παρὰ Θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Γνωστὸν ἔστω ὑμῖν ἅπασιν, ὅτι ὁ τὸ παρὸν γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐπιφερόμενος, τοῦνομα Ἐβλιὰ Τσελεπής, ὑπάρχει ἀνὴρ τίμιος, καὶ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης· ἔχει δὲ ἐπιθυμίαν καὶ ἔφεσιν περιηγητῆς γένεσθαι κόσμου, καὶ ἱστορεῖν τόπους, καὶ πόλεις καὶ γένη ἀνθρώπων, οὐδεμίαν κακίαν ἔχων ἐν τῇ καρδίᾳ ἢ ἀδικῆσαι ἢ βλάψαι τινά. Μαρτυροῦμέν τε αὐτὸν ἅπασιν, ὅτι ἐστὶ ἄνθρωπος εἰρηνικὸς καὶ καλὸς, διὸ καὶ παρακαλοῦμεν πάντας δέχεσθαι αὐτὸν ὡς καλὸν ἄνθρωπον καὶ ἀξιοῦν εὐμενείας καὶ ἰλαρότητος τοὺς εὐσεβεῖς χριστιανούς, ὅπου ἂν διάγη ἢ ὁδοιπορῇ ἢ ἐν γῆ, ἢ ἐν θαλάσῃ, ἢ ἐν πόλεσιν, ἢ ἐν κώμαις, ὑπ' οὐδενὸς ἀνερευνώμενος ἢ ἐξεταζόμενος, ὡς ἄνθρωπος ὢν εἰρήνης ἐγνωσμένος παρ' ἡμῶν καὶ παρὰ πολλῶν ἄλλων ἀνθρώπων· οὕτω ποιήσατε ἵνα καὶ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Christians dwelling everywhere, those of the priestly class, those of the monastic order, and those of the laity—the grace of God our saviour and Lord Jesus Christ be unto you all.

Let it be known to you all, that the bearer of this present letter from our humble self, Evliya Çelebi by name, is honorable, and a man of peace. He has the desire and inclination to be a world-traveler and to investigate places, cities, and the races of men, having no evil intention in his heart to do injury to or to harm anyone. We bear witness to all concerning him that he is a peace-loving and good man, wherefore we call on all devout Christians to receive him and to judge him worthy of kindness and good fellowship, wherever he stays or travels, whether on land or at sea, whether in cities or in villages, neither questioned nor examined by anyone, in that he is known by us and by many others as a man of peace. Do this that the grace of God may be with you all.

Belge 2: Evliya Çelebi'nin
Köstendildeki Ahmed Zoğu
Camiisinin duvarına yazdığı yazı.

ملک احمد پاشا حضرت تلمینک مؤذنی
اولیاء گلشن ریحون اللہ رضاچون
فاتحہ
۱۰۷۱
ر

Res.:1

3.1. Köstendil İnceli Ahmed Zoğu câmii [\[635\]](#) (Res.: 1)

Melek Ahmed Paşa hazretlerinin mü'ezzini

Evliyâ-i gülşenî rûhiçün Allâh rızâsı içün

Fâtiha

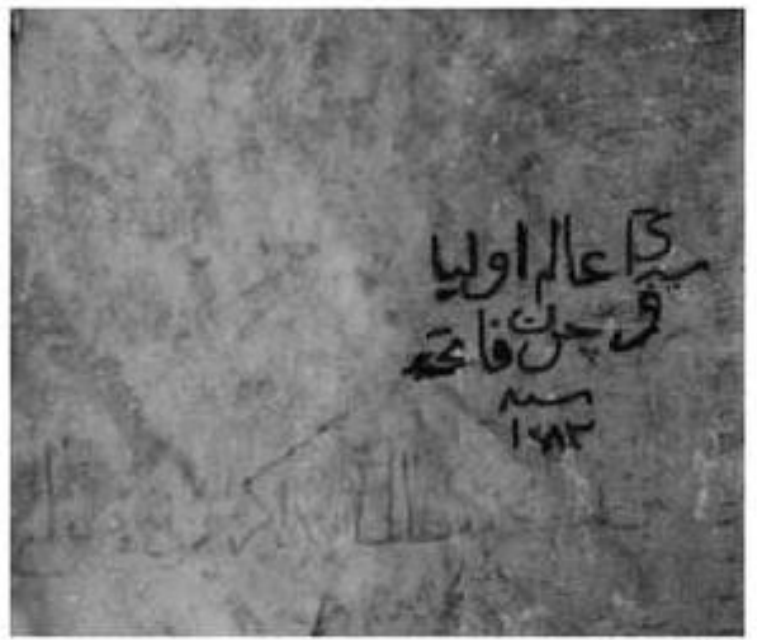
sene 1071

m(uharrem)

Belge 3: Evliya Çelebi'nin Karamandaki
Boyalı Camiisinin duvarına yazdığı yazı.

Res: 5 - 6

Res.: 7-8

Seyyâh-ı âlem Evliyâ

rûhiyçün fâtiha

sene 1082

Hamiler

- 1) IV. Murad
- 2) Ketenci Ömer Paşa
- 3) Defterzade Mehmed Paşa
- 4) Silahdar Murtaza Paşa
- 5) Melek Ahmed Paşa
- 6) Köprülü Mehmed Paşa
- 7) Kara Mehmed Paşa

b) Seyahatnâme'de adı geçen ve Evliya Çelebi tarafından faydalanılmış bulunan eserler :	
1 — Şahidî Lügatı .	37
2 — İskendernâme	38
3 — Tuhfe Tarihi	46
4 — Kanunnâme	47
5 — Tarih-i Taberî ve Sıla-i Tarih-i Taberî	58
6 — Fütüvvetnâme	64
c) Seyahatnâme'de zikr edilmediği halde Evliya Çelebi'nin istifade ettiği eserler :	
1 — Kühü'l-ahbar	75
2 — Hadaiku'l-hakaik fi Tekmiletü's-şakaik	83
3 — Tarih (Peçevî)	88
4 — Muhtelif şairlere ait manzum tarih beyitleri	93
5 — Tezkiretü'l-bünyan	115
6 — Basiri Letâifi	124
7 — Cevamiü'l-hikâyat	126
ç) Seyahatnâme'de mehzaz olarak ismi geçtiği hale Evliya Çelebi'nin istifade etmediği eser:	
1 — Hilye-i Hakani	127

(Bu ařamada bir sürü
bıdı bıdı yapıyorum.)

Harita 3: İstanbul (cihannuma)

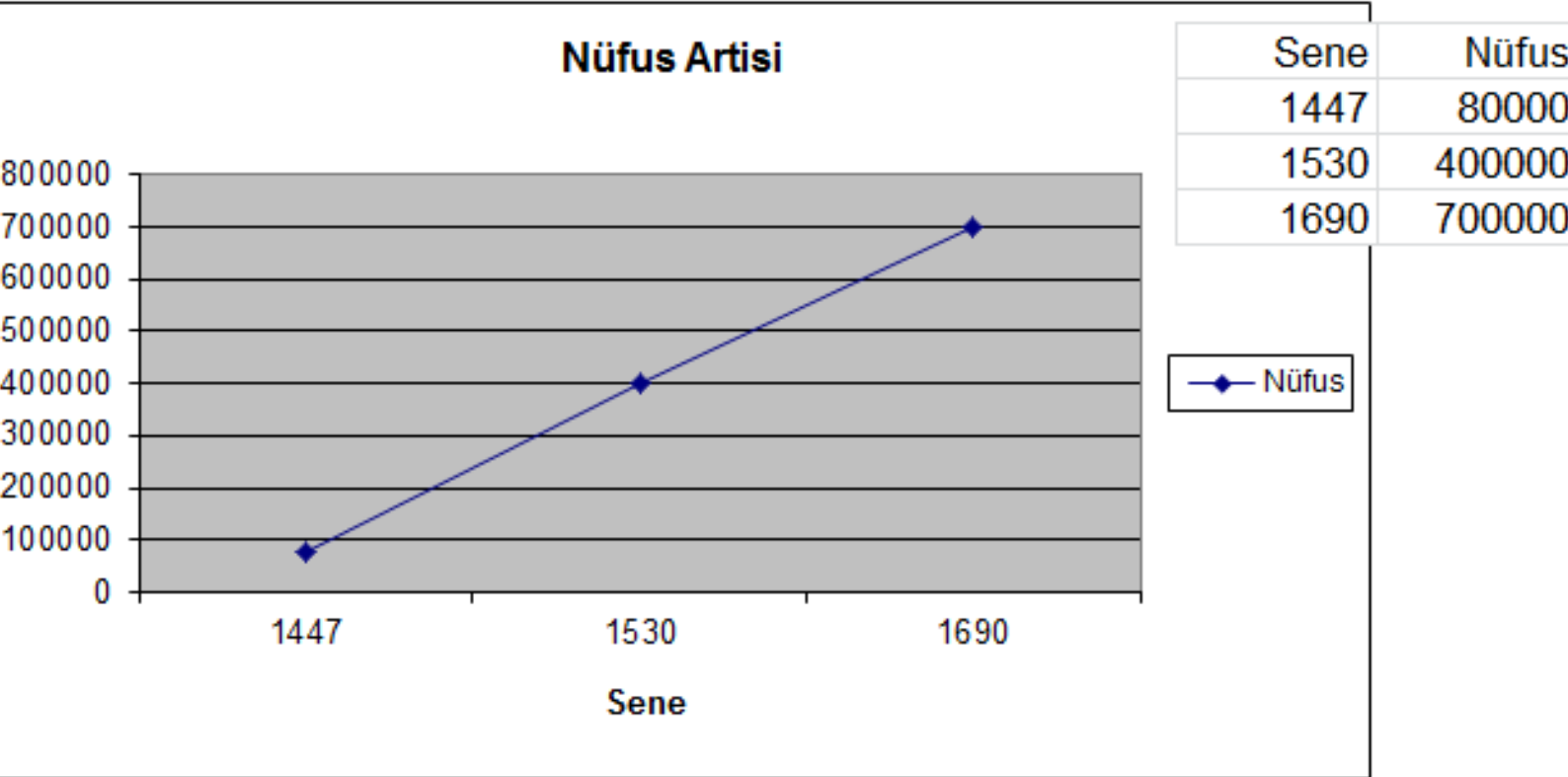

Istanbul, Bosphorus and Golden Horn

Harita 4: İstanbul

İstanbul Nüfus Artışı

Surlar - Kapılar

Meczublur

Tılsımlar

[29949525.jpg](#)

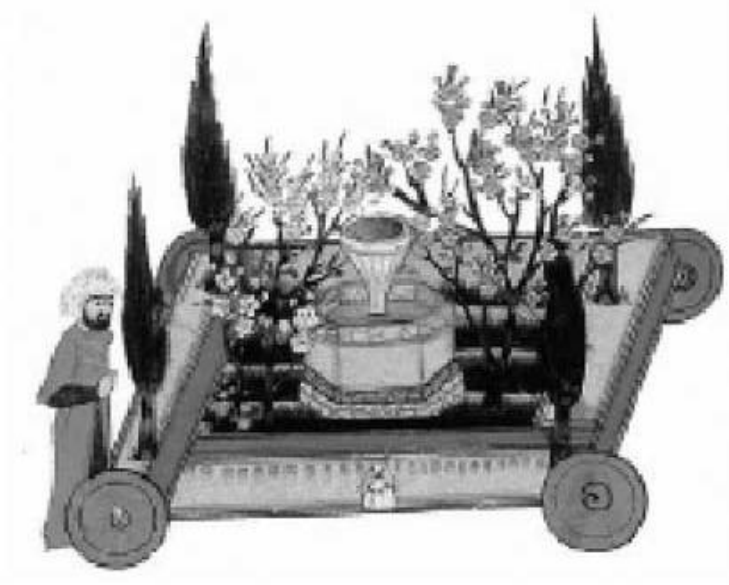

Selatin Camiler

Esnaf Geçidi

Nakkaş Osman (III. Murad Surnâmesi)

yaycılar

Nakkaş Osman (III. Murad Surnâmesi)

Dükkân 200, neferât 500, pirleri Hz. Ebûbekir oğlu Muhammedü 'l-Kübrâ 'dır ki Hz. Resûl huzurunda Hz. Ali beline peştemal kuşatıp yaycılara pir ve tutkalcılara da pir olmuştu. Âs oğlu Amr'dan sonra Mısır sultanı olup Hz. Osman bunun sebebiyle şehit olduğu yukarıda yazılıdır. Hâlâ kabri Mısır'da Zeynelabidin yanındadır. Bunların dükkânının çoğu Sultan Bayezid'de, Murad Paşa Türbesi'nde, Edirnekapısı 'nda, Galata'da ve Üsküdar'dadır. Bunlar tahtırevanlar üzere dükkânlarında pervâne yaylarını ve Sultan Bayezid bizzat yaycı idi, onun yayların, Hurrem Usta, Kemal Ata, Şücah, Tozkoparan ve Deli Ferhad yayları ile işyerlerini donatıp yay yaparak geçerler. [s. 584]

Ayıcılar esnafı

Bunlar pirsiz kıptülerdir. Hepsi Sultan Balat Şah Mahallesi'nde otururlar. B esnaf avcıbaşılara mensup olduklarından birlikte alay gösterdiler. Neferât 7 adet. Karyağdı, Avara, Duracak, Binbereket, Yazıoğlu, Sürüoğlu, Hayvano; adlı Çingeneler ayılarını çatal zincirler ile sürükleyerek çekip ellerinde sopaları ve defleriyle geçerken kâhice ayılarına, / Kalk-a beri yâ vasıl, / Ye necistden bir fasıl, / Seni dağda duttular, / Âdem diye oynattılar, / Kur yayı divana, / Bahçada dolap döner, / Sen de döne görsünler / diye bu anlamsız boş sözlerle Alayköşkü dibinde her bir vasılcı birer türlü şakalar ederek geçerler. Bunlardan sonra kasapbaşının netice küme askerî cebe, cevşen ve zırh külâhlara gömülmüş Kassab-ı Cömerd askerî bölük bölük yürüyüp kasapbaşı, meydan çorbacısı, salhâne emini, avcılar çorbacısı, şemahâne emini, koyun emini, bütün esnaf şeyhleri, kethüdalar, nakibleri at başı birli yan yana giderek iç-oğlanları da ardlarınca tepeden turnağa silâhli olup her biri parlak ay gibi seyrân ederek geçerler. Bunların ardları sıra sekizer kat mehterhâne ile geçerler. Bu esnafların alayları padişaha hoş gelip beş kese kuruş ihsan olundu. Bu kasapbaşıya yamak olan 31 adet esnafın bütün dükkânları (---) dır, bütün neferâtları (---) silâhli kavimlerdir. [s. 521-522]

Kebapçılar esnafı

Dükkân 400 neferât 1500, bunların piri ilk başta Hz. İsmail'dir kendilere kesilme bedeli olan kurbanı kurtuluş şükranesi olarak ilk defa onlar kebab ettiler. Sonraki pirleri Afv oğlu Abdurrahmân'dır ki Aşere-i mübeşşeredendirler. Hazret bunlara cenneti müjdelediklerinden Aşere-i mübeşşere derler, kemerini bizzat Hz. Ali bağladı. Hazret gezintiye ashâbıyla gittiklerinde Afv oğlu Abdurrahmân kebab ederlerdi, kabri (---) dedir. Bunlar da tahtırevanlar üzere dükkânlarını donatıp kebab pişirip satarak geçerler. [s. 529]

Nakkaş Osman (III. Murad Surnâmesi)

Levni (III. Ahmed Surnâmesi)

EYVALLAH

GÖZÜM